

บรรณานุกรม

หนังสือภาษาไทย

ไกรยุทธ ชีรตบาศินันต์. ทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ว่าด้วยการแทรกแซงของรัฐ. โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : กรุงเทพมหานคร 2532.

กรมทรัพยากรธรณี. "น้ำบาดาลกับการพัฒนาประเทศ," ใน 100 ปีกรมทรัพยากรธรณี,
กรุงเทพมหานคร : กรมทรัพยากรธรณี, 2534, หน้า 285 - 287.

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. มาตรการและแนวทางแก้ไขปัญหาคาราคาซังน้ำในลุ่มน้ำ
เจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, กรกฎาคม 2535.

การประปานครหลวง. รายงานประจำปี 2534 การประปานครหลวง กรุงเทพมหานคร :
การประปานครหลวง, 2535.

การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย, "รายงานสถานการณ์ปัจจุบันของการนิคมอุตสาหกรรมแห่ง
ประเทศไทย", ม.ป.ท., ม.ป.ป.

คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ, สำนักงาน, แผนการแก้ไขปัญหาคาราคาซังน้ำและแนวทาง
พัฒนาทรัพยากรน้ำ, ม.ป.ท., ม.ป.ป.

ชัยอนันต์ สมุทรวณิช, รัฐ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. 2534.

_____. รัฐกับสังคมไตรลักษณ์รัฐไทยในพหุสังคมสยาม. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2533.

ถาวร เกียรติทับทิว, กฎหมายปกครอง. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติบรรณการ.
2532.

บัญญัติ สุชีวะ. กฎหมายลักษณะทรัพย์, กรุงเทพมหานคร: สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่ง
เนติบัณฑิตยสภา, 2528.

ประมุข สุวรรณศรี. คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 1,4 ว่าด้วยทรัพย์.
พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติบรรณการ, 2525.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์, 2526.

เรื่องเดช ศรีวรรณะ. เศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม : หลัก ทฤษฎี และปัญหาสิ่งแวดล้อมของ
ไทย. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531.

โลกสี่เขี้ยว มุลนิธิ, น้ำ กรุงเทพมหานคร : บริษัท อมรินทร์ พรินติ้ง กรุ๊ป จำกัด, 2535.

วิชา มหาคุณ. หลักกฎหมายละเมิด ศึกษาจากคำพิพากษาศาลฎีกา. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์นิติบรรณการ, 2523.

วารี นาสกุล. ประมวลกฎหมายแห่งพาณิชย์ว่าด้วยละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลากมิควรได้.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2523.

วีระ โลจายะ. กฎหมายสิทธิมนุษยชน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2522.

สุโขทัยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนชุดวิชา กฎหมายสิ่งแวดล้อม,
หน่วยที่ 1 - 7 และ หน่วยที่ 8 - 15, พิมพ์ครั้งที่ 4. จังหวัดนนทบุรี :
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2533.

สุขุม ศุภินิตย์. คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะละเมิด. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์นิติบรรณการ, 2532.

เสนีย์ ปราโมช. คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายลักษณะทรัพย์.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรสาส์น, 2528

รายงานวิจัย

โกวิทย์ กังสนันท์ และคณะ. รายงานการศึกษาเรื่องการศึกษาเพื่อการจัดข้อเสนอดัง

สำนักงานคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ. สำนักงานคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่ง
ชาติ.ร่วมกับมูลนิธิคอนราด อเดเนา, กันยายน 2534.

กองมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กระทรวง

วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน, รายงานคุณภาพน้ำและการแก้ไขปัญห

ความเสื่อมโทรมของคุณภาพแม่น้ำเจ้าพระยา (พ.ศ.2528 - 2531). มิถุนายน 2532

กรุงเทพมหานคร : โอเดียบสแควร์, 2534.

- คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงาน, รายงานการวิจัยเรื่องกลยุทธ์ในการลดและควบคุมมลพิษเพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สิงหาคม 2534.
- เต็มดวง รัตน์ทัศนีย์, และคณะ. รายงานผลการวิจัยทัศนคติของประชาชนกรุงเทพมหานครในการใช้คลองเป็นที่บำบัดน้ำเสีย ม.ป.ท., 2533.
- ปิยนาด บุนนาค, และคณะ. คลองในกรุงเทพมหานคร : ความเป็นมา การเปลี่ยนแปลง และผลกระทบต่อกรุงเทพมหานครในรอบ 200 ปี (พ.ศ. 2325 - 2525) ม.ป.ท., 2525.
- วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, สถาบันวิจัย. โครงการประเมินผลการกำจัดน้ำทิ้งจากชุมชนการเคหะแห่งชาติ, กรุงเทพมหานคร, 2523.
- ศักดิ์สิทธิ์ ศรีเดช และคณะ. ปัญหาคุณภาพน้ำและเชื้อโรคนในแม่น้ำเจ้าพระยาและคูคลองและแนวทางแก้ไข. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ, 2533.
- สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม, สถาบัน. รายงานการวิจัยเรื่องกลยุทธ์ในการลดและควบคุมมลพิษเพื่อใช้ประกอบการจัดการทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7, กรุงเทพมหานคร : 2534.
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, มูลนิธิ. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและปัจจัยสนับสนุนและการควบคุมป้องกันป้ญหามลพิษและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรม, กรุงเทพมหานคร : ฝ่ายการวิจัยเพื่ออุตสาหกรรม การค้า และ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2534.
- สุนีย์ มัลลิกะมาลย์, และคณะ. รายงานผลงานวิจัย การศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งกองทุนทดแทนความเสียหายต่อสุขภาพจากมลพิษ. ม.ป.ท., 2531.
- สุนีย์ มัลลิกะมาลย์, อมราวดี อังคสุวรรณ และ วิภา เรืองสกุล, รายงานผลการวิจัยตุลาการหมู่บ้าน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- อานาจ วงศ์บัณฑิต. กฎหมายเกี่ยวกับการบำบัดน้ำเสียของโรงงาน. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, กรกฎาคม 2535.

เอกสารประกอบการสัมมนา

คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) สำนักงาน
เลขานุการ, ศูนย์ฝึกอบรมนานาชาติเพื่อการจัดการแหล่งน้ำ (CEFIGRE),
"การจัดการน้ำเสียของกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเพื่อรักษาคุณภาพแม่น้ำเจ้าพระยา."

เอกสารประกอบการสัมมนา. ม.ป.ท. 2533.

คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, สำนักงาน. รวมบทความการสัมมนาทางวิชาการเพื่อจัดทำกฎหมาย
แม่บทเกี่ยวกับการใช้น้ำทรัพยากรน้ำ, กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการ
วิจัยแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ร่วมกับ คณะกรรมการ
สภาวิจัยแห่งชาติ สาขานิติศาสตร์, 2535.

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ, สำนักงาน. "นโยบายและแนวทางการจัดการน้ำเสียของ
ประเทศไทย," เอกสารประกอบการสัมมนา สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่ง
ชาติ ร่วมกับ บริษัท ไอบีเอ็ม ประเทศไทย จำกัด, 2533.

_____. "การลดมลภาวะทางน้ำจากชุมชน โรงงานอุตสาหกรรม และเกษตรกรรม," เอกสาร
ประกอบการสัมมนา สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ร่วมกับ คณะสิ่งแวดล้อม
และทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล บริษัท ไฮเกรด-โปรมีเดีย จำกัด,
10 - 13 สิงหาคม 2533.

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. "รายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัย กฎหมาย
สิ่งแวดล้อมด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและทรัพยากรธรรมชาติ ระยะที่ 1," เอกสาร
ประกอบการสัมมนา ณ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 27 มีนาคม 2531.

ชวนพิศ ชรรณศิริ. "ปัญหาทรัพยากรน้ำที่มีผลกระทบต่อการประปานครหลวง," เอกสารประกอบการ
สัมมนา สิ่งแวดล้อม 35 ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม - 1
พฤศจิกายน 2535.

เทคโนโลยีที่เหมาะสม สถาบัน. "คลอง," เอกสารประกอบการเสวนาอาศรมความคิดเรื่อง
คลองในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บรรยาย ณ ห้องประชุมสารนิเทศ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วันที่ 9 มิถุนายน 2535

- นิสากร โฆษิตร์ตัน, และพวก. "ภาวะแห่งคุณภาพแหล่งน้ำทั่วประเทศและผลกระทบต่อน้ำกินน้ำใช้ในชุมชน," เอกสารประกอบการสัมมนา สิ่งแวดล้อม 35 ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ วันที่ 31 ตุลาคม - พฤศจิกายน 2535.
- ประชุม โฉมฉาย, "บทความกฎหมายน้ำของประเทศในกลุ่มแม่น้ำโขง กรณีศึกษาประเทศเวียดนาม," เอกสารประกอบการบรรยายกฎหมายน้ำ ม.ป.ท., ม.ป.ป.
- ภิรมย์ จันถาวร. "มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ในการดูแลรักษาคลอง.. ตอนที่ 2," เอกสารประกอบการเสวนาอาศรมความคิดเรื่องคลองในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วันที่ 26 สิงหาคม 2535.
- ศักดิ์สิทธิ์ ศรีเดช. "องค์การบริหารและส่งเสริมเอกชนในการดูแลรักษาระบบบำบัดน้ำเสีย," เอกสารประกอบการสัมมนาแนวทางการบริหารการจัดการน้ำเสียชุมชน.
กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ, 2530.
- อำนาจ วงศ์บัณฑิต. "มิติใหม่...กฎหมายสิ่งแวดล้อม 2535" เอกสารประกอบการเสวนาอาศรมความคิดเรื่องคลองในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 25 ตุลาคม 2535.
- อภิชาติ อนุกุลอำไพ, "ปัญหาขาดแคลนน้ำและแนวทางแก้ไข," เอกสารประกอบการเสวนาอาศรมนโยบายสิ่งแวดล้อม สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
บรรยาย ณ สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 10 มีนาคม 2536
- บทความในวารสาร
- จิตติ เจริญน้ำ. ภาวะน้ำเสียในลำน้ำพอง ชี มูล. วารสารอัยการ 15, 178
(ธันวาคม 2535) : 48 - 52 .
- ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนาสานต์. ทิ้งกริมคดิ่ง. วารสารนิติศาสตร์. 18, 3 : 124 - 151.
- ไชยยศ เหมะรัชตะ, บทบาทของหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการลดมลภาวะจากน้ำเสียในกิจการเกษตรกรรม, วารสารอัยการ 14, 165 (พฤศจิกายน 2534) : 3 - 18.
- ทัศนีย์ ฉันทาดิษฐ์. ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ วารสารสิ่งแวดล้อมฉบับทรัพยากรชายฝั่ง (มิถุนายน 2533) : 74.

- चारंग เปรมปรีดี. น้ำแล้งและทางออกของเกษตรกรไทย. จุลสารสภาวะแวดล้อม 12, 1 (มกราคม - กุมภาพันธ์ 2536) : 4 - 14.
- ชเรศ ศรีสติชัย. การบริหารลุ่มน้ำของประเทศฝรั่งเศส. จุลสารสภาวะแวดล้อม 12, 1 (มกราคม - กุมภาพันธ์ 2536) : 43 - 47.
- ภาสกร ชุณหอุไร. ทรัพย์ไม่มีเจ้าของ. วารสารนิติศาสตร์. 20, 1 (มีนาคม 2533) : 83 - 92.
- นพพร โพธิ์รังสิยากร. กฎหมายทะเล (ตอนที่ 1) ดูเฉพาะ 35, 1 (มกราคม - กุมภาพันธ์ 2531) : 30 - 80.
- โลกสีเขี้ยว มุลนิธิ, โศกนาฏกรรมแห่งลำน้ำอีสาน : อุบัติเหตุสิ่งแวดล้อม ? . นิตยสารโลกสีเขี้ยว 2, 2 (พฤษภาคม - มิถุนายน 2535) : 46-50.
- _____. สรุปการเคลื่อนไหว การแก้ปัญหา : วิกฤตการณ์ภัยแล้ง. นิตยสารโลกสีเขี้ยว 2, 7 (มีนาคม - เมษายน 2536) : 57-67.
- _____. ภาวะวิกฤตของระดับน้ำเหนือเขื่อนภูมิพล-สิริกิติ์. นิตยสารโลกสีเขี้ยว 1, 3 (กรกฎาคม-สิงหาคม 2535) : 55.
- _____. ภัยแล้งปัญหาเฉพาะหน้าที่ย้ำแล้วซ้ำอีกทุกปี. นิตยสารโลกสีเขี้ยว 1, 3 (กรกฎาคม - สิงหาคม 2535) : 53 - 56.
- วิษณุ เครื่องงาม. สิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ. รัฐสภาสาร 38 มกราคม 2533
- วิหิต มंत्रารากรณ์. สิทธิมนุษยชน และสิทธิปวงชนแสงสว่างจากความชุ่มชื้น. วารสารกฎหมาย 11, 2 (กรกฎาคม - กันยายน 2530) : 125 - 147.
- สมบูรณ์ บุญภินันท์. ข้อสังเกตเกี่ยวกับคดีที่ดินที่ขึ้นสู่ศาล. บทบัญญัติ 46, 4 (ธันวาคม 2533) : 7 - 20.
- สุนีย์ มัลลิกะมาลัย. ค่าทดแทนความเสียหายจากมลพิษโรงงานอุตสาหกรรม. วารสารกฎหมาย 13, 1 (พฤศจิกายน 2532) : 74 - 92.
- อำนาจ วงศ์บัณฑิต. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำเสียของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล วารสารนิติศาสตร์ 20, 3 (กันยายน 2533) : 8 - 57.

หนังสือพิมพ์

- "กรมทรัพย์ปรับค่าน้ำบาดาล รง.ตาค้างต้นทุนเพิ่มเพียบ" ประชาชาติธุรกิจ 17 (28 - 31 มีนาคม 2536) : 17.

- ข่าวจาก ข่าวสด (14 และ 16 พฤษภาคม 2535) : 8.
- ข่าวจาก มติชนรายวัน (29 พฤศจิกายน 2535) : 8.
- ข่าวจาก สยามรัฐ (1 มกราคม 2536) : 5.
- จิตเกษม สุขบำรุง. "ไฮไลท์ธุรกิจเรียลเอสเตท-แหล่งน้ำและการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ."
ผู้จัดการรายสัปดาห์. (17 - 23 สิงหาคม 2535) : 76.
- "แฉตัวการพิษแม่น้ำ 4 สาย โรงงานลอยนวลหนีช่องโหว่กฎหมาย." ประชาชาติธุรกิจ
(2 - 30 มกราคม 2534) : 37 - 38.
- "ต้องย้ายด่วน 44 โรงงานมลพิษ เร่งตรวจสอบเพิ่มอีก 300 แห่ง." ผู้จัดการรายวัน (26
มกราคม 2536) : 8.
- โต๊ะข่าวอุตสาหกรรม, "เจาะระบบโรงงานสิ่งทอ พิเคราะห์ปัญหาสิ่งแวดล้อม." ฐานเศรษฐกิจ.
(29 เมษายน - 5 พฤษภาคม 2534) : 37.
- ชเนศวร์ เจริญเมือง, "อภิมหานคร." ผู้จัดการรายวัน. (20 มกราคม 2536) : 17.
- "นาทุ่งเจ้าพระยาวิกฤต." หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ (27 - 30 กันยายน 2535) : 1 และ 17.
- "นิคมอุตสาหกรรมอีสเทิร์นเข้ามาอับขาดน้ำป้อนอีก 3 ปี" ฐานเศรษฐกิจ, 12 (24 - 26
ธันวาคม 2535) : 37 - 38.
- "พืชน้ำทั้งอ่าว อานันท์ท่วม 2000 ล้านก्यू." ผู้จัดการรายสัปดาห์. (10 - 16 สิงหาคม 2535) :
65, 75.
- ""บางปู"ไวกลับ "ปัญหาน้ำเน่า-ถนนทรุด"โรงงานมักจ่ายเอง-กนอ. พันเงินแต่ไม่ช่วยอะไร."
ประชาชาติธุรกิจ 2 ภาคการลงทุน (30 สิงหาคม - 2 กันยายน 2535) : 31.
- "บัญชีดำ 120 โรงงานทิ้งน้ำเสียลงเจ้าพระยากรมโรงงานฯลุยเชือดสั่งปิดโรงสีข้าว."
ประชาชาติธุรกิจ 2. (20 - 22 สิงหาคม 2535) : 68.
- ปัญญา เจริญวงศ์, "คุณภาพสังคม," ไทยรัฐ (27 กรกฎาคม 2535), : 5.
- "เร่งตรวจสอบโรงงานอันตราย ส่วนใหญ่เป็นกลุ่ม 3 อุตสาหกรรม." ผู้จัดการรายวัน.
(20 มกราคม 2536) : 11.
- "โรงงานมลพิษดำที่ นิคมฯ แหลมฉบัง." ผู้จัดการรายวัน (29 มีนาคม 2536) : 32.
- "อัด 3 หมื่นล้านผันน้ำลงเจ้าพระยา," กรุงเทพธุรกิจ (5 กุมภาพันธ์ 2536) : 1, 19.

วิทยานิพนธ์

กิ่ง สาลิคุปต์. กรรมสิทธิ์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์และการเมือง; ม.ป.ท.

โกเมท ทองบุญชูชัย, การใช้กฎหมายในการป้องกันและแก้ไขมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหา
วิทยาลัย, 2534.

จรนชัย ศัลยพงษ์. รูปแบบกฎหมายสภาวะแวดล้อมของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

दनัยยศ ศรีลัมภ์. ค่าทดแทนในกรณีสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

นิติ ผดุงชัย. การได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

ไพศาล ภูไพบูลย์, การวิเคราะห์กฎหมายเกี่ยวกับปัญหาน้ำเสียในไทย. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

รังสิชัย บรรณกิจวิจารณ์. การวิเคราะห์กฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมเสียงจากโรงงานที่มีผล
กระทบต่อชุมชน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533

เรณี ศิลปวุฒิ. การวิเคราะห์กฎหมายเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษจากการพัฒนา
อุตสาหกรรมหลัก : ศึกษากรณีโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

หนังสือภาษาอังกฤษ

Environment Agency Japan. Environmental Laws and Regulations in
Japan (III) Water (I) and (II).

JICA. Final Report for the Study on the Effective Use of Industrial
Water in the Kingdom of Thailand, Prepared for Industrial
Works Department, Ministry of Industry, March, 1989.

- Joseph L.Sax and Robert H. Abrams. Legal Control of Water Resources,
ST.Paul : West Publising Co., 1986.
- Metropolitan waterworks authority. "master plan for water supply and
distribution,"Bangkok : Metropoltan waterworks authority, Thai
PCI Co., Ltd, Southeast Asia Technology Co., Ltd,Team Consulting
Engineers Co.,Ltd and Sapege Consulting Engineers, October 1990.
- Sacha Sethaputra, Theodore Panayotou and Vute Wangwacharakul. Water
Shortage : Managing Demand to Expand Supply. Bangkok: The Thailand
Development Research Institute Foundation, 1990.
- The Environmental Law Center - Thailand and The International
Development Law Institute. Enforcement of Pollution Control
Legislation in Urban Areas. Handbook for the participants.
Bangkok, Thailand : November 2 - 6, 1992.
- Vachi Ramnarong and Somkid Buapeng. "Groundwater Resource of Bangkok and
its Vicisinity : Impact and Management" National Conferrence on
"Geologic Resources of Thailand : Potential for Future
Development, by Groundwater Division, Department of Mineral
Resources, Bangkok Thailand, 17-24 November 1992, pp. 172 - 184.
- William H. Rodgers, Jr. Handbook on Environmental Law Minnesota :
West Publishing Co., 1977.
- United Nations. Assessment of Water Resources and Water Demand by
User Sectors in Thailand,(New York : United Nations
Publication, 1991), pp. 39, 40.
- _____. Guidelines For The Drafiting of Water Codes. New York :
United Nations Publication, 1973.
- _____. Guidelines For The Preparation of National Master
Water Plans. New York : United Nations Publication, 1989.

ภาคผนวก

ตารางที่ 1

ปริมาณน้ำฝนและน้ำท่าในประเทศไทย

ภาค	ค่าฝนเฉลี่ยต่อปี (ม.ม.)	พื้นที่ (ก.ม. ²)	จำนวนน้ำฝน (ล้าน ม. ³)	จำนวนน้ำท่า (ล้าน ม. ³)
เหนือและกลาง	1,230	170,000	209,000	48,000
อีสาน	1,350	178,000	240,000	44,000
ตะวันออก	2,200	36,400	80,000	22,000
ใต้	2,600	76,000	197,000	64,000
	รวม	514,000	800,000	196,000

ที่มา : ประเสริฐ มลิทรานุกร, "การใช้และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ," รวมบทความการสัมมนาทางวิชาการเพื่อจัดทำกฎหมายแม่บทเกี่ยวกับการใช้อนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ จัดโดย คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ณ ห้องประชุมคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 2 พฤษภาคม 2535

ตารางที่ 2

ปริมาณการใช้น้ำในกิจกรรมต่าง ๆ

(หน่วย : พันล้านลูกบาศก์เมตร)

ปี พ.ศ.	ปริมาณน้ำที่ไหลเวียนอยู่ในระบบ	ปริมาณการใช้น้ำรวม	การใช้น้ำในกิจกรรมต่าง ๆ		
			ครัวเรือน	อุตสาหกรรม	เกษตรกรรม
2533	199	43	2	1	40
2543	199	85	6	3	76
2553	199	167	15	8	144

ที่มา : แปลและเรียบเรียงจาก Sacha Sethaputra, Theodore Panayotou and Vute

Wangwacharakul, " Water Shortage : Managing Demand to Expand Supply"

Thailand Development Research Institute Foundation.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 ปริมาณน้ำท่าของกลุ่มน้ำต่าง ๆ ในประเทศไทย

รหัสลุ่มน้ำ	ชื่อลุ่มน้ำ	พื้นที่ลุ่มน้ำ (ตารางกิโลเมตร)	ปริมาณน้ำท่าโดยเฉลี่ยต่อปี (ล้านลูกบาศก์เมตร)
01	แม่น้ำสาละวิน	17,920	8,156
02	แม่น้ำโขง	57,422	15,800
03	แม่น้ำกก	7,895	5,119
04	แม่น้ำชี	49,477	8,035
05	แม่น้ำมูล	69,700	21,767
06	แม่น้ำปิง	33,898	6,686
07	แม่น้ำวัง	10,791	1,429
08	แม่น้ำยม	23,616	1,430
09	แม่น้ำน่าน	34,330	9,581
10	แม่น้ำเจ้าพระยา	20,125	4,925
11	แม่น้ำสะแกกรัง	5,191	519
12	แม่น้ำป่าสัก	16,292	2,708
13	แม่น้ำท่าจีน	13,682	2,815
14	แม่น้ำแม่กลอง	30,837	12,943
15	แม่น้ำปราชินบุรี	10,481	4,502
16	แม่น้ำบางปะกง	7,978	4,900
17	โคนเลสาป	4,150	1,193
18	ชายฝั่งทะเลตะวันออก	13,830	25,960
19	แม่น้ำเพชรบุรี	5,603	1,410
20	ชายฝั่งทะเลตะวันตก	6,745	1,013
21	ภาคใต้ฝั่งตะวันออก	26,353	35,614
22	แม่น้ำตาปี	12,225	17,380
23	ทะเลสาบสงขลา	8,495	7,301
24	แม่น้ำปัตตานี	3,858	3,024
25	ภาคใต้ฝั่งตะวันตก	21,172	9,918
	รวม	512,066	214,128

ตารางที่ 4

ความต้องการน้ำสูงสุดในกรุงเทพมหานคร

(หน่วย : ล้านลูกบาศก์เมตร/วัน)

ปี	ฝั่งตะวันตก	ฝั่งตะวันออก	รวม/วัน
2530	0.48	2.05	2.53
2535	0.91	2.55	3.46
2540	1.37	3.18	3.46
2545	1.63	3.69	5.32
2550	1.87	4.18	6.05
2555	2.25	4.70	6.95
2560	2.61	5.19	7.80

ที่มา : การประปานครหลวง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5

ปริมาณน้ำที่การประปานครหลวงให้บริการแก่ธุรกิจ ราชการ และรัฐวิสาหกิจ

ปี	ปริมาณน้ำ (ล้านลูกบาศก์เมตร)	จำนวนผู้ใช้น้ำ
2525	144.3	128,147
2526	162.3	138,074
2527	182.7	149,343
2528	195.4	158,595
2529	204.0	167,757
2530	216.2	179,187
2531	240.3	194,426
2532	298.7	213,517
2533	347.9	233,229
2534	387.7	259,638

ที่มา : การประปานครหลวง

ตารางที่ 6

ประมาณการปริมาณน้ำดิบของการประปานครหลวง

ปี	ปริมาณน้ำดิบจากแม่น้ำเจ้าพระยา ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี	ปริมาณน้ำดิบจากแม่กลอง ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี
2535	1,325	160
2540	1,290	570
2550	1,670	980
2560	1,890	1,420

ที่มา : การประปานครหลวง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7

ประมาณการความต้องการใช้น้ำในเขตกรุงเทพมหานคร
สมุทรปราการ และนนทบุรี

ปี	ความต้องการใช้น้ำ (ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี)
2532	1,072
2535	1,482
2540	1,860
2550	2,649
2560	3,312
อัตราการเพิ่มต่อปี (ร้อยละ)	
2532-2535	11.6
2535-2540	4.6
2540-2550	3.6
2550-2560	2.3

ที่มา : การประมาณครหลวง

ตารางที่ 8

ประมาณการความต้องการใช้น้ำในอุตสาหกรรมในภาคกลาง และภาคตะวันออก

ประเทศไทย (2533-2543)

ภาค	ประมาณการใช้น้ำในอุตสาหกรรม (ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี)								
	2533			2538			2543		
	น้ำฟิวคิน	น้ำใต้ดิน	รวม	น้ำฟิวคิน	น้ำใต้ดิน	รวม	น้ำฟิวคิน	น้ำใต้ดิน	รวม
ภาคเหนือ	-	-	-	-	-	-	-	-	50
ภาคกลาง	66	1,431	1,497	83	1,716	1,799	99	2,000	2,099
ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ	-	-	-	-	-	-	-	-	50
ภาคตะวันออก	50	-	50	70	-	70	90	-	90
ภาคใต้	-	-	-	-	-	-	-	-	50
รวม	166	1,431	1,547	153	1,716	1,869	-	-	2,339

ที่มา : แปลและเรียบเรียงจาก United Nations, "Assessment of Water Resources and Water Demand by user sectors in Thailand" ซึ่งรับข้อมูลมาจาก Thailand Development Research Institute Foundation และ การประปานครหลวง และการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 9

จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ริมน้ำเฉพาะที่จดทะเบียน

แม่น้ำ	จำนวน (โรง)
เจ้าพระยา	351
ท่าจีน	376
แม่กลอง	22
บางประกง	135
ปิง	17
วัง	13
ยม	5
น่าน	19
กก	2
มูล	84
ชี	82
ปราจีนบุรี	27
โขง	55
รวม	1,311

ที่มา : กรมโรงงานอุตสาหกรรม

ตารางที่ 10

ปริมาณจำนวนโรงงานที่ใช้น้ำรูปแบบต่าง ๆ ริมแม่น้ำเจ้าพระยา

(หน่วยร้อยละ)

	น้ำบาดาล	น้ำประปา	น้ำแม่น้ำ
ชัยนาท	20%	60%	20%
สิงห์บุรี	33%	27%	33%
อ่างทอง	50%	25%	13%
พระนครศรีอยุธยา	32%	9%	45%
ลพบุรี	59%	35%	6%
สระบุรี	42%	23%	19%

ที่มา : OPER CENTRAL REGION STUDY

WATER RESOURCE MANAGEMENT, AGRICULTURAL DEVELOPMENT

AND LAND USE MANAGEMENT

THE ROYAL THAI GOVERNMENT NATIONAL ECONOMIC AND

SOCIAL DEVELOPMENT BOARD

ตารางที่ 11

ความต้องการใช้น้ำบริเวณอีสเทิร์นซีบอร์ด

(หน่วย : ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี)

ผู้ใช้น้ำ	2534	2544	2554
ชลบุรี	26.1	56.5	63.0
แหลมฉบัง	64.	61.7	67.6
พัทยา	14.4	26.5	34.2
มาบตาพุด-สัตหีบ	10.5	110.0	125.4
ระยอง	82.6	57.4	129.7
รวม	140.0	312.1	419.0

ที่มา : การประปานครหลวง 2535

ตารางที่ 12

ปริมาณการผลิตน้ำจากบ่อน้ำบาดาลของการประปานครหลวงและเอกชน
ในกรุงเทพมหานคร นนทบุรี และสมุทรปราการ

(หน่วย : ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี)

ปี พ.ศ.	การประปานครหลวง	เอกชน	รวม
2524	0.46	0.79	1.25
2525	0.45	0.86	1.31
2526	0.39	0.89	1.28
2527	0.36	0.95	1.31
2528	0.19	0.90	1.20
2529	0.20	0.90	1.09
2530	0.20	0.92	1.12
2531	0.20	0.95	1.15
2532	0.16	0.96	1.12
2533	0.07	1.02	1.09

ที่มา : "น้ำบาดาลกับการพัฒนาประเทศ," ใน 100 ปีกรมทรัพยากรธรณี
กรมทรัพยากรธรณี, 2534

ตารางที่ 13

ต้นทุนน้ำขายน้ำและราคาค่าน้ำ ปีงบประมาณ 2534 - 2532

(หน่วย : บาทต่อลูกบาศก์เมตร)

ประเภทค่าใช้จ่าย	ปี 2534	ปี 2533	ปี 2532
เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน	1.32	1.20	1.18
ค่าไฟฟ้า	0.55	0.56	0.60
ค่าสารเคมี	0.17	0.23	0.22
ค่าวัสดุและค่าใช้จ่าย	0.38	0.33	0.33
	2.42	2.32	2.33
ค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจ่าย	1.06	1.11	1.09
ค่าดอกเบียและธรรมเนียมเงินกู้	1.22	1.26	1.15
หนี้สูญ	0.02	0.02	0.01
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	0.18	0.10	0.11
ขาดทุนอัตราแลกเปลี่ยน	0.33	0.38	0.65
รวม (บาท/ลูกบาศก์เมตร) ต้นทุนน้ำขาย	5.23	5.19	5.34
ราคาค่าน้ำเฉลี่ยต่อลูกบาศก์เมตร	6.30	6.23	6.12

ที่มา : เรียบเรียงจาก รายงานการประจำปี 2534 ประปานครหลวง
การประปานครหลวง, 2535

ประวัติผู้เขียน

นางสาวพิมล จงวรรณท์ สำเร็จการศึกษานิติศาสตรบัณฑิต จาก คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2531 เคยทำงานตำแหน่งทนายความ สำนักงานกฎหมายและธุรกิจ ดร.สุชาติ สัตตบุศย์ และ บริษัท พรพรรณนิล แอนด์ แอสโซซิเอตส์ จำกัด ปัจจุบันดำรงตำแหน่งเลขานุการอาศรมความคิดเรื่องคลองในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม ฝ้ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเลขานุการ ศาสตราจารย์ไชยยศ เหมะรัชตะ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทย์ทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย